

[Nedergaard.]

somheder har været drevet dels ved frie Menighedsgaver, dels ved Støtte fra Staten, og det er ganske naturligt, for disse to Virksomheder har ikke blot deres kirkelige Side, men de har ogsaa deres nationale Side, de har deres sociale Side, og de har deres kulturelle Side. Derfor har der været Enighed om at støtte disse Virksomheder, og de, der har haft en lille Smule at gøre med unge, som har rejst i Udlandet, ved, hvilken overordentlig Hjælp disse Virksomheder har været for dem; de har der et Tilflugtssted, de kan der blive hjulpet til at faa gode Pladser, og disse Virksomheder har ogsaa været en Hjælp for vore Sømænd. Men saa sker der det, at Kronekursen bliver forandret i Forhold til Sterling, og saa er det ganske naturligt, at Udenrigsministeren kræver, at Udenrigsministeriets Tjenestemænd i Udlandet skal have deres Tilskud udbetalt i det Lands Mønt, hvori de opholder sig. Saa vidt jeg kan skønne, har han heller ikke haft nogen Vanskelighed ved at sætte det igennem. Men hvad gør Kirkeministeren? Han lader staa til! Man kan ikke mærke, at han har gjort en eneste Smule for at faa disse Bevillinger forandret, tværtimod, de gik ned. Og for at det ikke skulde gaa i Staa, anviser han nogle af Præstelønningsfondens Midler; jeg skal senere komme tilbage til denne Sag.

Dernæst vil jeg nævne, at der kom Anmodninger om Kirkebevillinger; jeg skal blot nævne to. Først vil jeg nævne Kirken i Tamdrup. Man var enig om, at den havde Værdi som nationalt Mindesmærke, og det var derfor naturligt, at Staten restaurerede den, hvad den altid har gjort med disse Kirker. Undervisningsministeren anmodede om store Tilskud til Det kongelige Teater; det saa ud til, at han havde Kærlighed til Det kongelige Teater og satte noget ind paa at faa Bevillingerne gennemført, men Kirkeministeren lod det ganske stille glide. Eller lad mig nævne endnu et Eksempel, jeg tænker paa Lindholm Kirke ved Nørre Sundby. Her havde vi et mærkeligt Tilfælde. Andelsementselskabet bevilgede 50 000 Kr. til denne Kirke til lige med en stor Plads, hvor der kunde blive Kirkegaard, og fik truffet Aftale med sine Forbindelser om, at der kunde skaffes billigt Materiale. Arbejderne paa Fabrikken samlede en ret stor Sum ind, hvis Renter skulde gaa til Kirkens Drift og Vedligeholdelse. Saa kom de til Kirkeministeren med Anmodning om Støtte, samtidig med at Socialministeren kom med Anmodninger om Støtte til Sportspladser o. lign. Social-

ministeren satte noget ind paa det og fik Bevillingerne ført igennem, men skønt alt, hvad der kunde være Tale om at bruge i denne Tid til Lindholm Kirke, egentlig vilde gaa til Arbejdsløn, vilde Kirkeministeren ikke søge optaget en Bevilling paa Finansloven.

Vi kan saa ogsaa se noget paa de forskellige Fonds. Jeg ved, at der har været en Krisetid, men dersom man vilde spørge om, hvordan det f. Eks. er gaaet med Jordfonden i denne Krisetid, om den er svundet ind og formindsket, og hvordan det er gaaet med de Fonds, der bærer Universitetet, ja, saa fik vi nylig Oplysning om, at de, der har staaet for disse Fonds, har været om dem. Og hvordan er det gaaet med Arbejdsløshedskasserne og deres Formuer? Selv i denne Tid, hvor der har været en stor Arbejdsløshed, er deres Kassebeholdninger vokset. Men naar vi kommer til at staa over for Kirkeministeriet, saa blev Fondene angrebet og formindsket. Og dog — jeg vender tilbage hertil — i den Tid, hvor dette er sket, blev der ekstraordinært mellem 600 000 og 700 000 Kr. netto rene Kirke-midler fri. Havde det da ikke været naturligt, hvis det kneb paa anden Maade, saa at faa disse anvendt til Bygning af Kirker og lignende Formaal? Men nej, hvad skete der i den Tid? Der var ude i Landet adskillige Steder opvokset Stationsbyer, hvor der efter den Fortolkning, som Regering og Rigsdag tidligere har givet paa Finansloven, var god Grund til at vente Tilskud. Men Kirkeministeren stillede sig op og hindrede, at Ansøgningerne kunde komme til Behandling i Finansudvalget, der ikke fik noget at vide om dem. Det var dog egentlig rart at faa at vide, hvad der blev af disse Ansøgninger, som efter Fortidens Forhold var velbegrundede. Havde Ministeren ikke været sikker paa at kunne faa dem imødekommet, havde der dog været Grund til at sige til de Mænd, som havde forhandlet med ham: I kan jo godt prøve at komme til Finansudvalget og se, om det kan skaffe jer saadanne Bevillinger, som i tidligere Tid er blevet tilvejebragt paa Finansloven.

Jeg kommer dernæst til de kirkelige Fonds, der er oprettet ved kgl. Anordning af 24. Juni 1914. Kammeradvokaten har afgivet et Responsum, hvori han hævder, at dens Lovmæssighed er tvivlsom, fordi Tiendeafsløsningsloven anviser, at Midlerne skal bestyres særligt for hvert enkelt Embede eller hver enkelt Kirke for sig, og den er tillige tvivlsom af en anden Grund, idet der her opsamles, hvad der kan komme ind ved Kursavance, naar Obligationerne bliver ud-